

Хто щастя зичить бідакам

І волелюбний сам,

Сідайте в коло — розповім

Про Робіна Гуда вам.

Він за найкращих друзів мав

Знедолених усіх,

А багачів на смерть лякав

Його мисливський ріг.

Тринадцять літ Роб славно жив

У лісовій глуші.

Розбійник долею він був

І лицар — у душі.

Було це давно, ще за Генріха II, який після запеклої боротьби з своїми братами зійшов на престол Англії. В ті часи північ країни покривали великі заповідні ліси, в яких полювати міг тільки король, а всім іншим під страхом смерті заборонялося вбити бодай хоч єдиного оленя. Ці ліси охороняли королівські лісники, і головний лісничий у кожному лісі мав таку ж саму владу, як шериф в оточеному мурами місті чи навіть єпископ у своєму абатстві.

Найбільші королівські заповідники — Шервудський та Бернесдейльський ліси — прилягали до двох міст — Шервуда та Бернесдейля. Протягом кількох років головним лісничим там був один чоловік, на ймення Х'ю Фітзу. Він мав тиху, лагідну дружину і маленького сина Роберта. Хлопчик, як свідчить запис в актовій книзі, народився 1160 року в місті Локслі, — через те його часто й називали Локслі або Роб з Локслі. Миловидий, з пружним і дебелим тільцем, Роб, як тільки міцно зіп'явся на ноги, одразу й понад усе вподобав блукати з батьком по лісі. А коли змужніла його рука, він навчився спритно натягувати лук і пускати несхибну стрілу. Довгими зимовими вечорами найбільшою радістю для Роба було слухати батькові розповіді про хороброго Зеленого Віллі-розбійника. Цей Віллі зовсім не боявся королівських лісників і багато літ розгулював по заповідниках, стріляючи оленів та бенкетуючи з своїми друзями.

Коли надворі стояла негода, Роб цілими днями стругав рівненькі стріли для довжелезного лука й прив'язував до них сірі гусячі пера.

Дивлячись, як світиться обличчя сина, коли він слухає розповіді про розгульне лісове життя розбійників, любляча мати тільки зітхала. Вона походила з благородної родини і мріяла побачити Роба знаменитістю при дворі короля або в абатстві. Вона вчила його читати й писати, прищеплювала йому гарні манери, вчила бути правдивим і чесним як перед сановитими лордами, так і перед простими селянами. Та хоч як були приємні хлопчикові материні уроки, проте він почував себе набагато щасливішим, коли з луком у руках вільно блукав по лісових нетрях, прислухаючись до таємничої мови дерев.

У ті радісні й безтурботні дні у Роба було двоє друзів: Біллі Геймвелл, син батькового брата, який жив у Геймвелл Лоджі біля Ноттінгема, і Маріан Фітцволтер, єдина дочка ірфа Хантінгдона.

Замок Хантінгдон добре було видно з одного високого дерева, яких багато в Шервудському лісі, і кожного ясного дня біла хустинка Роба сповіщала з цього дерева Маріан, що він уже чекає на неї. В замок до дівчини Роб не ходив, бо їхні батьки ворогували. Поміж людьми ходили чутки, що нібито законний граф Хантінгдона був Х'ю Фітзу, але його землі підступно прибрав собі до рук Фітцволтер, улюбленець короля. Однак ані Роб, ані Маріан аніскільки не зважали на ворожнечу своїх батьків, хоч вона з кожним днем і поглиблювалась. Вони тільки знали, що великий зелений ліс відкритий для них і що цей широкий-преширокий світ напоєний пахощами квітів і сповнений пташиними піснями.

Дні дитячих розваг пролітали швидко й непомітно, та надто скоро над головами Роба та Маріан зібралися грозові хмари.

У Робоного батька, крім Фітцволтера, було ще два непримиренних ворога: сухоребрий шериф Ноттінгема і товстопузий єпископ Герфорда. Ці три вороги змовились між собою і нашепотіли на вухо королеві таке, що Х'ю Фітзу одразу втратив посаду королівського лісничого. Холодного зимового вечора батька, матір і Роба вигнали без попередження на вулицю, позбавивши будь-яких прав на майно. Шериф арештував лісничого за зраду, про яку бідолашний Х'ю Фітзу не мав навіть гадки, і запроторив його до ноттінгемської в'язниці. Першу ніч Роб з матір'ю також перебували у в'язниці, але вранці їх вигнали геть. Тоді вони звернулись по допомогу до свого єдиного родича, сквайра Джорджа Геймвелла, який радо надав їм притулок.

Однак страшне потрясіння і все, що їм довелося пережити тієї зимової ночі, згубно вплинуло на місис Фітзу. Вона слабувала здоров'ям і тоді, як вони ще жили в лісі. Менш ніж за два місяці матері в Роба не стало. У хлопця від цієї втрати наче обірвалося серце. Та не встигли зацвісти на її могилі перші весняні квіти, як

на Роба звалилось нове горе: не стало й батька. Цей суворий, незламної волі чоловік помер у в'язниці раніше, ніж його вороги змогли вигадати обвинувачення, за яким його б можна було віддати до суду.

Минуло два роки. Двоюрідний брат Роба, Віллі, вчився у школі далеко від дому; Маріан батько відіслав до двору королеви Елеонори, коли довідався про дружбу дочки з Робом. Отже цілих два роки осиротілий хлопець був зовсім самотній. Грубувато-добродушний старенький сквайр ставився до нього з щирою ніжністю, але нічим не міг допомогти своєму племінникові, який не знаходив собі місця, весь час про щось напружено думав і ніби шукав щось втрачене. А Роб просто нудьгував за колишнім життям у лісі не менше, ніж за ласкою матері та товариством батька. Кожного разу, коли він брався за тремтливу тятиву лука і, пославши довгу стрілу, чув свист сірих гусячих пер, в його уяві оживали щасливі дні, яких він уже не міг повернути.

Та якось уранці, коли Роб прийшов до сніданку, дядько, замість привітання, зустрів його такими словами:

— Я маю для тебе новину, мій хлопчику!

Старий щиросердий сквайр допив останній ковток пива і гепнув об стіл олов'яним кухлем.

— Що ж це за новина, дядю Джордж? — з цікавістю запитав юнак.

— Є добра нагода випробувати твій лук і здобути гарненький приз! У Ноттінгемі зараз ярмарок, і шериф оголосив змагання лучників. Найкращі з них стануть королівськими лісниками, а того, хто стрілятиме найвлучніше, чекає ще й

нагорода — золота стріла. Звісно, така цяцька тобі ні до чого. Але ж хіба це не те, що потрібно володарці твого серця? Га, Робе? Що скажеш, мій хлопчику?

Сквайр голосно засміявся і знову гупнув кухлем об стіл. У Роба засвітилися очі.

— За це справді варт позмагатися, дядечку, — сказав він. — Я з великою радістю поміряюся силами з ким завгодно. Та і про місце лісника я вже давненько мрію. Ви мені дозволите спробувати щастя?

— Авжеж! — палко вигукнув дядько. — Твоя мати, пером її земля, хотіла зробити з тебе писарчука. Та я добре бачу: твоє життя мине в зеленому лісі. Хай пощастить тобі на цих змаганнях!

Важкий олов'яний кухоль втретє грюкнув об стіл.

Юнак подякував дядькові за добрі побажання й почав ладнатися в дорогу. Він не брав з собою ніяких речей, однак потурбувався, щоб у його тисового лука була нова тятива, а в широкому сагайдаку — найпряміші і найдзвінкіші стріли.

За кілька днів ясным погожим ранком Роб вирушив з Локслі й подався через Шервудський ліс до Ноттінгема. Через плече у нього висів довгий тисовий лук, при боці погойдувався сагайдак, вщерть наповнений стрілами, а в руці юнак міцно стискав дебелий ціпок. Ставний і рослий, він був одягнений від голови до п'ят у все зелене і йшов швидким, бадьорим кроком. Серце його співало: юнак був сповнений великих надій і не мав жодного ворога в світі. Та це був останній ранок в житті Роба, коли в нього не було ворогів. Продираючись крізь хащі Шервудського лісу й насвистуючи грайливу мелодію, він раптом

наскочив на компанію лісників, що влаштували бучний бенкет під розлогими шагами столітнього дуба. Перед ними лежав величезний пиріг з м'ясом, і вони його пожадливо їли, запиваючи кожний кусень густим чорним пивом.

Роб тільки глянув на ватажка лісників і миттю зрозумів, що перед ним — ворог. Це був той самий чоловік, який незаконно посів батькове місце головного лісничого і безжально вигнав їхню сім'ю на сніг. Однак Роб не сказав йому жодного слова і мирно пішов би далі, коли б ватажок лісників, промивши горлянку неймовірно великим ковтком пива, не загорлав у його бік:

— Слово честі, оте хлоп'я вважає себе стрільцем! Куди поспішаєш, парубче, зі своїм іграшковим луком та стрілами? Їй-бо, він чалапає в Ноттінгем на змагання!

Лісники зустріли ці дотепи громом образливого реготу. Роб скипів. Він справді вважав себе добрим лучником і тому гнівно гукнув у відповідь:

— Мій лук не гірший від вашого, а стріли мої летять далеко і влучно, — отже не вам мене вчити!

Почувши такі слова, лісники знов гучно зареготали, а ватажок погрозово звів брови і сказав:

— Ну що ж, покажи нам свій хист. Якщо влучиш у ціль — двадцять срібних монет від мене, а як не влучиш — прочухан.

— Де ваша ціль? — з гарячковим запалом вигукнув Роб. — Кладу свою голову проти ваших грошей, якщо я схиблю.

— Гаразд, нехай буде по-твоєму, — сердито відповів лісничий, — за хвастощі накладеш головою, якщо не влучиш у мою ціль.

Тієї миті з лісової гущавини, поскубуючи траву, вийшов табун оленів. До них було не менше як сто кроків. Це були королівські олені, але на такій відстані їм, здавалось, ніщо не могло загрожувати. Головний лісничий показав пальцем у бік тварин.

— Якщо твоя хирлява рука пошле стрілу хоча б на піввідстані до них, я буду з тобою закладатись.

— Годі! — вигукнув Роб. — Кладу свою голову проти двадцяти пенні, що отой ваш красень ватажок робить зараз останній свій подих!

Нічого більше не кажучи, він помацав тятиву; наклав стрілу і відтягнув праву руку до скроні. Мить — і співуча стріла променем сяйнула через широку галявину. Ще мить — і олень-ватажок високо підскочив на місці, а потім, як підтятий, упав додолу.

Лісники від подиву тільки зойкнули, а тоді сердито почали репетувати. Найбільше лютував той, що сам же таки запропонував битися об заклад.

— Ти знаєш, дурна твоя голово, що ти накоїв? — кричав головний лісничий. — Ти вбив королівського оленя! За такі витівки наш король Генріх карає смертю. Ні слова про гроші! Мерщій забирайся геть, і щоб мої очі більше тебе не бачили!

Хвиля обурення піднеслась у грудях Роберта і він не стримався.

— Я йду, бо твоя пика вже намуляла мені очі, любий лісничий. На тобі недоноски мого батька! — вигукнув він і, відвернувшись, пішов своєю дорогою.

Лісничий сприйняв ці слова як погрозу. Налившись кров'ю від люті, він схопив свій лук і без попередження вистрілив у спину Робові. На щастя хлопця, в останній момент лісничий, наступивши на суху гілку, хитнувся: стріла просвистіла у Робіна біля самісінького вуха і лише вирвала кілька волосинок на голові.

Роб затремтів від гніву і рвучко обернувся до ворога, який стояв кроків за сорок від нього.

— Ха! — вигукнув він. — Хвастати майстер, а стріляти не вмієш! Ось тобі з мого іграшкового лука!

В повітря шугнула стріла. Головний лісничий зойкнув і впав долілиць. З лютими криками лісники стовпились навколо свого начальника, але побачили, що допомога йому вже не потрібна.

Так помстився Роб за смерть батька, хоч тепер сам опинився поза законом.

Поки лісники ще не отямались, він кинувся тікати і біг усе далі й далі в зелену гущавину лісу. Деревя, розгойдуючись проти вітру, гостинно розкривали перед ним обійми гілок, ніби вітали з поверненням додому.

Надвечір, голодний і стомлений, Роб прибився до хатини, що стояла на далекому узліссі. Там жила одна бідна вдова, яка знала Роба ще хлопчиком; вона не раз годувала його і поїла, коли він забідав до неї після своїх лісових прогулянок. Тому і зараз Роб сміливо переступив поріг удовиної хатини.

Стара жінка радо зустріла гостя, швиденько напекла йому коржів, а потім поклала спочити і змусила розповісти усе, що з ним сталося.

— Пекельний вітер гуляє по Шервуду, — сумно похитавши головою, мовила стара. — Багатії зовсім розперезались і грабують бідноту, як тільки захочуть. У мене троє синів, і всіх їх оголосили розбійниками тільки за те, що вони минулої зими вбили одного королівського оленя, аби не померти з голоду. Тепер вони ховаються в лісі. Вони ж і казали мені, що разом із ними там переховується ще десятка чотири добрих людей, які не дадуть себе зобидити — у них проти кривдників завжди наготові луки.

— Бабусю, а де вони? — вигукнув Роб. — Слово честі, я приєднаюсь до них!

— Ні, ні, — почала була відмовляти стара жінка, однак, розміркувавши, що іншої ради для хлопця немає, сказала: — Сьогодні ввечері сини навідають мене. Залишайся тут і побалакай з ними, коли тобі треба.

Роб із радістю лишився, а темної ночі вже мав розмову з трьома удовиченками, з трьома відважними молодцями, які відразу припали йому до серця.

Упевнившись, що всі помисли Роба збігаються з їхніми волелюбними пориваннями, вони взяли з нього клятву на вірність і тільки тоді розповіли, де розташована схованка їхньої ватаги. Це місце Роб знав дуже добре.

Наостанку один з удовиченків сказав:

— Але в нас досі немає ватажка, в якого б голова працювала так само добре, як і рука. І ми домовились обрати собі ватажком такого розбійника, в якого стане клепок, щоб пробратися непоміченим у Ноттінгем і завоювати на змаганнях лучників приз.

Роб скочив на ноги.

— Вчасно сказано! — вигукнув він. — Бо я ж саме зібрався на ярмарок, і ніякі лісники, ніякі посіпаки шерифа не стануть мені на перепоні аж до самого яблучка мішені.

Хоч Роб був іще й надто юним, проте тримався він так сміливо, а очі його палали таким вогнем, що всі троє братів схопили його за руку і в один голос закричали:

— Браво, Локслі! Браво! Якщо здобудеш золоту стрілу на змаганнях, ти станеш ватажком усіх розбійників Шервудського лісу!

Роб довго обмізковував, як йому краще замаскуватись, щоб непомітно прослизнути в Ноттінгем. Він був певен, що лісники вже встигли призначити ціну за його голову і що про це оголошено на базарному майдані.

Пробиваючись крізь густий натовп до місця змагань, Роб вийшов на широкий базарний майдан. Повітря стрясає закличні звуки сурм, і людські потоки швидко заповнювали площу перед старовинною ратушею. Роб проштовхався сюди саме тоді, коли урядовець почав голосно зачитувати таку відозву шерифа графства Ноттінгем:

— "Молодик, на ім'я Роберт, племінник сквайра Геймвелла з Геймвелл-Холла, убив головного лісничого його величності

короля і оголошується поза законом. Сто фунтів стерлінгів винагороди тому, хто спіймає вищезазначеного Роберта живим або мертвим".

Знов урочисто пролунали сурми, урядовець зі своїм почтом пішов геть, і веселий настрій охопив увесь натовп.

Люди, які поспішали того дня на ярмарок, часто зупинялись купками на вулицях, щоб іще раз перечитати відозву шерифа, розклеєну майже по всіх будинках, та обмінялись думками з приводу смерті головного лісничого.

Та з появою лучників, борців на киях і мандрівних менестрелів з'явилося стільки нових тем для розмов, що про винагороду за голову Роба всі якось умить забули, і тільки лісники та люди шерифа пильно стежили за міськими брамами, а сам шериф підігрівав їхнє завзяття, обіцяючи від себе ще збільшити винагороду. Його ненависть до батька тепер цілком перейшла на сина.

Великі змагання почалися після полудня. Двадцять лучників вийшли на поле для турнірів і приготувалися до боротьби за золоту стрілу. Серед них впадав у око жалюгідний на вигляд жебрак, одягнений в строкате лахміття, із засмаглими до чорного й подряпаними обличчям та руками. Копицю рудуватого волосся прикривав каптур, дуже схожий на ті, які носять монахи. Жебрак повільно прокульгав за стрільцями і неквапливо зайняв місце в їхньому ряду. З натовпу почулися глузливі вигуки. Та, оскільки за умовами змагання в них міг взяти участь кожен, ніхто не вимагав, щоб жебрака прогнали.

Пліч-о-пліч з Робом, — бо це, безумовно, був він, — стояв мускулястий смагляволиций парубічко із зеленою повязкою на лівому оці. З нього теж реготалися, але він не звертав на те

жодної уваги і мовчки випробовував свій лук вправними, звичними до стрілецької зброї руками.

Трибуни для глядачів, що величезною підковою оточували стрільбище, були переповнені. Там зібралася дрібна шляхта й поспільство з навколишніх сіл та містечок. Всі нетерпляче чекали початку змагань.

В центральній ложі сидів кістлявий бундючний шериф, його обвішана коштовностями дружина й дочка, яка всім своїм виглядом показувала, що вона сподівається одержати золоту стрілу з рук переможця і таким чином стати королевою дня.

Сусідню з ними ложу займав товстенний єпіскоп Герфорда, а в ложі з другого боку сиділа дівчина, чиє темне волосся, карі очі й витончені риси обличчя примусили серце Роба радісно стрепенутись. То була Маріан! Вона приїхала погостювати з Лондона від двору королеви і тепер сором'язливо горнулась до свого батька, графа Хантінгдона.

Якщо й раніше Роб поклав собі будь-що завоювати золоту стрілу, то тепер, коли він побачив мило обличчя Маріан, це рішення зміцнилося в сотні разів. Він відчував, як мимоволі напружуються м'язи його рук в чеканні вирішального моменту. Але в той же час серце Роба шалено стукотіло, і все його тіло пробирав незрозумілий дроз.

Проспівали сурми, і натовп завмер. Герольди ще раз оголосили умови змагань. В ньому могли взяти участь усі бажаючі. Першу ціль буде поставлено за тридцять елів[1]. Ті, що влучать у яблучко, стрілятимуть у другу ціль, пересунуту на десять елів далі. Третю ціль поставлять ще далі, і так аж поки визначиться остаточний переможець. Переможець одержує

золоту стрілу й посаду королівського лісника. Він також завойовує право обрати королеву дня.

Знову заграли сурми, і лучники приготувалися стріляти. Роб востаннє глянув на тятиву свого лука. Натовп усе ще сміявся і перешіптувався, тицяючи пальцями на його недоладну постать, закутану в строкате ганчір'я і куций чернечий каптур. Та ось вистрілив перший лучник, і всі затамували подих.

Ціль стояла не дуже далеко, і двадцять стрільців з двадцяти влучили в самісіньке яблучко.

Роб стріляв шостий. Чоловік з зеленою пов'язкою на оці зустрів його постріл схвальним бурмотінням. Сам же він пустив свою стрілу з явною недбалістю, проте також влучив у середину, де був кружечок не більший за бичаче око.

Натовп шаленим ревом і вигуками "ура" вітав переможців першого туру змагання. Знову заспівали сурми, і другу ціль було поставлено уже за сорок елів.

Перші три лучники і цього разу поклали стріли у внутрішнє коло. Це були загальні улюбленці публіки, і їх нагородили гучними оплесками, гадаючи, що саме вони вийдуть переможцями. Однак глядачі перешіптувались, що кожен з них має свого покровителя в особі присутніх тут трьох високоповажних людей.

Четвертий і п'ятий лучники ледве зачепили краєчок кола. Роб спокійно пустив свою стрілу, і вона впевнено лягла в сяючу цяточку.

— Жебрак! Дивіться, що робить жебрак! — шаленів розпалений натовп. — Знову йому пощастило!

І справді, стріла Роба стриміла набагато ближче до середини, ніж будь-чия інша. Влучніше за нього вистрілив тільки "Одноокий", як охрестив натовп парубійка з перев'язаним оком. На його постріл глядачі відповіли одностайним ревом. Таку стрільбу можна було побачити в Ноттінгемі не кожного дня.

Решта лучників або розгубилися, бачачи влучні постріли тих, хто стріляв попереду, або ж просто не змогли витримати темпу змагання. Вони один за одним схибили і з похнюпленими головами відійшли назад.

Тим часом сурми сповістили про початок третього туру — ціль установили на відстані п'ятдесяти елів.

— Слово честі, мій юний друже, ви непогано володієте луком, — сказав Робові його дивний сусіда під час перерви для відпочинку. — Хочете, щоб я зараз стріляв перед вами?

— Ні, — відповів Роб, — але ви також дуже добрий стрілець, і якщо перемога дістанеться мені, то отих індіків ви напевне залишите далеко позаду.

При цьому він зневажливо кивнув у бік трьох лучників, навколо яких стовпилися їхні поклонники, переважно слуги шерифа, єпископа та графа.

Після цього погляд Роба ковзнув у ложу, де сиділа прекрасна Маріан. Здавалось, дівчина також стежила за ним, бо очі їхні зустрілись; проте Маріан квапливо одвернулася.

Одноокий все це відразу помітив.

— Еге, твоя обраниця! — промовив він з посмішкою. — І до того ж достойніша золотої стріли, ніж ота пихата шерифова міс.

Роб швидко глянув на Одноокого, та побачив у його погляді саму тільки щирі прихильність.

— Ваша кмітливост мені дуже подобається, — сказав він.

Лучники знову приготувались до стрільби. Відчувалось, що вони трохи нервуються. Третя ціль виглядала меншою, ніж саме яблучко першої. Стріли перших трьох претендентів на приз ледь зачепили краєчок внутрішнього кола.

Роб занепокоєно став на лінію стрільби. А непокоїтись було чого. Саме в цей час набігло кілька хмарок, затьмаривши ціль, і повіяв різкий боковий вітерець. На мить юнак звернув свій погляд на ложу, де сиділа темноока дівчина. Серце його радісно тьохнуло. Маріан помітила цей погляд і заспокійливо усміхнулась! Роб одразу відчув, що вона упізнала його, незважаючи на чудне вбрання, і всією душею бажала йому не зганьбити славу старого Шервудського лісу. Роб упевненою рукою натягнув лук і, вибравши мить між поривами вітру, пустив стрілу. Вона співуче пролетіла через поле і вп'ялася в самісіньку середину цілі.

— Жебрак! Жебрак! Ура йому, ура! — заволав збуджений натовп, змінивши свої глузування на цілковиту прихильність до Роба. — Ну що, поб'єш його, Одноокий?

Парубійко з зеленою пов'язкою на оці зневажливо посміхнувся і став до бою. Невимушеним граціозним рухом він натягнув лук і, ніби й не дивлячись на ціль, пустив крилату стрілу. Вона із свистом шугнула до цілі; сотні застиглих очей проводжали її в польоті. І знову дикий рев натовпу розітнув напружену тишу. Стріла Одноокого лише трішечки не влучила в середину, але обідрала пір'я на стрілі Роба. Придивившись до цілі й зрозумівши свою помилку, невідомий лучник здивовано

знижав плечима. Він не врахував перемінних подувів вітру, і стрілу занесло трохи вбік. Та, незважаючи на свою поразку, він перший поздоровив Роба з перемогою.

— Сподіваюсь, ми ще колись позмагаємося, — сказав він. — А по правді, мені зовсім не потрібна ота золота цяцька; я просто хотів допекти ненависному шерифу. Що ж, тепер коронуй обраницю свого серця.

І, несподівано повернувшись спиною, він зник у натовпі раніше, ніж Роб спромігся сказати, що він теж при нагоді охоче б з ним позмагався.

Герольд запросив Роба до ложі шерифа, де чекала його винагорода.

— Дивний ти хлопець, — промовив шериф, знервовано кусаючи губи, — але стріляєш добре. Як тебе звати?

Маріан підсунулась ближче й уважно дослухалася, чекаючи відповіді.

— Я Роб Мандрівник, мілорде шерифе, — відповів лучник-жебрак.

Маріан відхилилась назад і засміялась.

— Ну от що, Робе Мандрівник, — мовив шериф, — хоч ти й не дуже дбаєш про своє тіло та одяг, але до пуття тебе можна довести. Хочеш на службу до мене?

— Роб Мандрівник завжди був вільний, мілорде, і не бажає нікому служити.

Брови шерифа погрозово зійшлися на перенісці, але заради дочки та золотої стріли він удав, що пропустив відповідь жебрака повз вуха.

— Робе Мандрівник, — сказав він, — ось золота стріла, яка належить кращому лучникові нинішнього дня. І ти завоював цей приз. Подаруй його тій, яка цього справді гідна.

При цих словах герольд підштовхнув Роба ліктем і майже силоміць повернув його до дочки шерифа, яка сиділа з пісною усмішкою на вустах. Та Роб не звернув на це уваги. Він узяв золоту стрілу й підійшов прямо до ложі, де сиділа прекрасна Маріан.

— Леді, — звернувся до неї Роб, — прошу вас, прийміть оцей маленький подарунок від бідного мандрівника, готового завжди вам служити найкращими стрілами із свого сагайдака.

— Дякую вам, Робе в каптурі[2], — відповіла дівчина, лукаво звівши брівку і встромивши сяючу стрілу в своє темне волосся.

Натовп голосно закричав:

— Слава нашій королеві! Слава!

Шериф тільки зиркав спідлоба на обірванця лучника, який відмовився від служби в нього, без слова подяки забрав приз та ще й на очах у всіх принизив його дочку. Він хотів був щось сказати, але чванлива дочка стримала його. Тоді шериф покликав свою сторожу й наказав стежити за жебраком. Але Роб спритно крутнувся і, загубившись у натовпі, швидко попрямував до міської брами.

Того ж самого вечора посеред широкої галявини в Шервудському лісі навколо яскравого багаття сиділо сорок молодців, одягнених у все зелене. Вони смажили на вогні оленину і весело гомоніли. Раптом десь поблизу хруснула гілка. Тієї ж миті всі скочили на ноги і схопилися за зброю.

— Не бійтеся, це — друг, — пролунав з хащі дзвінкий голос.
— Я шукаю удовиних синів.

Наперед виступило три удовиченки.

— Та це ж Роб! — вигукнули вони. — Милості просимо в Шервудський ліс, Робе!

Решта лісовиків теж підійшли до Роба і гаряче тисли йому руку, бо всі вони вже знали його історію.

Після цього один з трьох синів удови, на прізвисько Дебелий Вілл, вийшов наперед і промовив:

— Друзі, усі ви знаєте, що нашому загонові досі бракувало справжнього ватажка — шляхетного, добре вихованого, розумного, спритного і сміливого. Здається, тепер ми знайшли отамана в особі цього юнака. Я і мої брати сказали йому, що ви оберете собі у ватажки того, хто пошиє сьогодні шерифа у дурні, заволодівши його золотою стрілою. Правду я кажу?

Всі погодилися, і Вілл обернувся до Роба.

— Які новини принесли ви з Ноттінгема? — запитав він.

Роб засміявся.

— Можу сказати, що я таки справді пошив шерифа у дурні, а на додачу ще й забрав у нього золоту стрілу. Однак щодо приза, ви мусите повірити мені на слово, бо я подарував його одній дівчині.

Та побачивши, що слова його здалися не дуже переконливими, Роб додав:

— Я буду радий, коли ви приймете мене у вашу сім'ю простим лучником. Бо тут, я бачу, є старші й досвідченіші люди, ніж я.

На цих словах з групи лісовиків вийшов наперед високий смагляволиций чоловік, і Роб відразу впізнав у ньому лучника з зеленою пов'язкою на оці; тільки пов'язку тепер він зняв і дивився на світ обома очима — сміливими й чесними. Він сказав:

— Роб у каптурі — так, здається, назвала вас леді — я можу потвердити ваші слова. Ви уміло збили пиху з шерифа, не гірше, ніж це зробив би я. Ми не вимагатимемо од вас золотої стріли, бо вона потрапила в гарненькі ручки. А хто з нас краще стріляє, ви чи я, це нехай покаже майбутнє. Однак я, Вілл Стютлі, при всіх заявляю, що не визнаю ніякого іншого ватажка, крім вас.

І добрий Вілл Стютлі розповів друзям усе, що сталося під час змагань, а потім простягнув Робові руку на знак своєї відданості.

Те ж саме зробили три молодих удовиченки, а слідом за ними з радісними вигуками й усі інші розбійники, серед яких Вілл Стютлі досі вважався найкращим стрільцем. Всі випили за Роба по кухлю чорного пива, після чого щойно обраного ватажка нарекли Робіном Гудом. Роб не заперечував, бо так назвала його прекрасна Маріан.

Того вечора ще довго навколо багаття лунали бадьорі пісні й точилися веселі розмови. Ватага подарувала Робіну Гудові ріжок, яким він мав скликати своїх бійців. Всі урочисто поклялися в тому, що, забираючи гроші та речі в багатіїв, вони всіляко допомагатимуть бідним та знедоленим і ніколи не заподіють зла жінці, — нехай то буде дівчина, молодиця чи удова. Клятву давали під розлогим пишнолистим деревом, при спалахах багрових омахів полум'я, за доброю вечерею і кухлем пива.

Так Робін Гуд став розбійником.